

ZATWIERDZONO

rozporządzeniem nr I-288 z dnia 29 grudnia 2014 r.
Prokuratora Generalnego Republiki Litewskiej
(Wersja rozporządzenia nr I-107 z 2020-04-28
Prokuratora Generalnego Republiki Litewskiej)

ZAŁĄCZNIK
DO PROTOKOŁU POUCZENIA PODEJRZANEGO O UPRAWNIENIACH

Zgodnie z art. 21 ust. 4 Kodeksu postępowania karnego (KPK) Republiki Litewskiej podejrzanemu przysługują wymienione poniżej uprawnienia:

1. Prawo do otrzymania informacji o stanie wszczętego przeciwko niemu postępowania karnego, prawo do informacji o treści zarzutów.

Podejrzanemu przysługuje prawo do niezwłocznego i szczegółowego powiadomienia w zrozumiałym dla niego języku o charakterze i podstawach przedstawionych mu zarzutów.

Zawiadomienie o przedstawieniu zarzutów, postanowienie funkcjonariusza postępowania przygotowawczego, prokuratora lub sędziego śledczego o przedstawieniu zarzutów powinno zawierać określenie czynu przestępczego (miejsce, datę popełnienia czynu, inne okoliczności), a także wskazanie ustawy karnej przewidującej dany czyn przestępczy oraz uprawnień podejrzanego.

Nowe zawiadomienie o przedstawieniu zarzutów podejrzanemu doręcza się wyłącznie w przypadku zmiany treści zarzutów.

2. Prawo do korzystania z pomocy obrońcy od momentu zatrzymania lub pierwszego przesłuchania.

Podejrzanemu przysługuje prawo do samodzielnej obrony lub do korzystania z pomocy wybranego przez niego obrońcy. To prawo jest zagwarantowane od momentu zatrzymania lub pierwszego przesłuchania.

Jeżeli podejrzanego nie stać na obrońcę, przysługuje mu prawo do otrzymania nieodpłatnej pomocy prawnej w trybie ustalonym przez ustawę regulującą świadczenie pomocy prawnej gwarantowanej przez państwo.

Zatrzymany lub tymczasowo aresztowany podejrzanym ma prawo do kontaktu z obrońcą bez udziału osób postronnych. Liczba oraz czas trwania spotkań podejrzanego i jego obrońcy odbywających się w zakładach zatrzymania lub tymczasowego aresztowania w ustalonych godzinach ich pracy nie podlegają ograniczeniu.

3. Prawo do otrzymania ustnych i pisemnych tłumaczeń.

Postępowanie karne w Republice Litewskiej toczy się w języku urzędowym, tj. litewskim.

Podejrzanemu, który nie włada językiem litewskim, przysługuje prawo do składania oświadczeń, zeznań i wyjaśnień, wniosków i zażaleń, a także wyjaśnień w sądzie w języku ojczystym lub innym języku obcym, którym on włada. We wszystkich wyżej wymienionych przypadkach, a także podczas zapoznania się z materiałami sprawy, podejrzanemu przysługuje prawo do korzystania z pomocy tłumacza w trybie ustalonym przez Kodeks postępowania karnego.

Dokumenty z akt sprawy, które doręcza się podejrzanemu w ustalonym ustawodawstwem trybie, powinny zostać przetłumaczone na język ojczysty podejrzanego lub inny język obcy, którym on włada.

4. Prawo do zawiadomienia urzędów konsularnych oraz jednej osoby.

Po zatrzymaniu podejrzanego lub zastosowaniu wobec niego tymczasowego aresztowania funkcjonariusz postępowania przygotowawczego lub prokurator, który dokonał zatrzymania, lub prokurator, który brał udział w zastosowaniu tymczasowego aresztowania, powinien zawiadomić o tym z zasady jednego członka rodziny lub bliskiego krewnego wskazanego przez podejrzanego. W przypadku, gdy podejrzanym nie wskazał żadnej osoby, lecz żąda, aby poinformowanie o zatrzymaniu lub tymczasowym aresztowaniu miało miejsce, funkcjonariusz postępowania przygotowawczego lub prokurator według własnego uznania, powinien zawiadomić jednego członka rodziny lub bliskiego krewnego podejrzanego, o ile uda się takowych ustalić. W przypadku, gdy podejrzanym o zatrzymaniu lub zastosowaniu wobec niego tymczasowego aresztowania żąda zawiadomić osobę, niebędącą członkiem jego rodziny lub bliskim krewnym, funkcjonariusz postępowania przygotowawczego lub prokurator zawiadamia o tym taką osobę, jeżeli zdaniem funkcjonariusza postępowania przygotowawczego lub prokuratora nie będzie to zagrażało pomyślnemu przebiegowi postępowania przygotowawczego.

Funkcjonariusz postępowania przygotowawczego lub prokurator może odmówić zawiadomienia, jeżeli podejrzanym w sposób umotywowany wyjaśni, że poinformowanie może

zagrozić bezpieczeństwu członków rodziny podejrzanego, jego bliskich krewnych lub innych osób.

Podejrzanemu powinna zostać stworzona możliwość osobistego powiadomienia członków rodziny lub bliskich krewnych o zatrzymaniu lub zastosowaniu tymczasowego aresztowania.

W razie zatrzymania lub zastosowania tymczasowego aresztowania wobec obywatela obcego państwa funkcjonariusz postępowania przygotowawczego lub prokurator, który tego dokonał, lub prokurator, który brał udział w zastosowaniu tymczasowego aresztowania, niezwłocznie zawiadamia o tym Ministerstwo Spraw Zagranicznych Republiki Litewskiej, i na żądanie zatrzymanego lub tymczasowo aresztowanego podejrzanego – przedstawicielstwo dyplomatyczne lub urząd konsularny państwa, z którego pochodzi podejrzany.

5. Prawo do natychmiastowego otrzymania pomocy medycznej.

Ograniczenie wolności podejrzanego lub wolności jego poruszania się nie powinno stwarzać sztucznych przeszkód w otrzymaniu przez niego niezbędnej pomocy medycznej w trybie zwykłym. Niezbędna pomoc medyczna jest udzielana bez względu na obywatelstwo podejrzanego.

Okazanie niezbędnej pomocy medycznej zatrzymanemu lub tymczasowo aresztowanemu podejrzanemu odbywa się w trybie ustalonym przez akty prawne regulujące działalność organu dokonującego zatrzymania lub tymczasowego aresztowania.

6. Prawo do informacji o maksymalnym okresie, tj. liczbie godzin (dni), na jaką może zostać ograniczona jego wolność do chwili rozpatrzenia sprawy w sądzie.

Maksymalny okres zatrzymania wynosi 48 godzin. Okres ten liczony jest od momentu faktycznego zatrzymania osoby w miejscu popełnienia czynu przestępczego lub w innym miejscu.

Maksymalny okres tymczasowego aresztowania wynosi 18 miesięcy (w przypadku, gdy podejrzany jest niepełnoletni – 12 miesięcy). Termin tymczasowego aresztowania może zostać od razu zastosowany, a później być przedłużany na okres nie dłuższy niż 3 miesiące.

Po przekazaniu sprawy do sądu okres aresztowania tymczasowego jest nieograniczony.

7. Prawo do składania zeznań, zachowania milczenia i (lub) odmowy składania zeznań dotyczących ewentualnie popełnionego przez siebie czynu przestępczego.

Składanie zeznań jest prawem, a nie obowiązkiem podejrzanego. Jeżeli podejrzany wyrazi zgodę na złożenie zeznań, przysługuje mu prawo do odmowy odpowiedzi na poszczególne pytania.

8. Prawo do przedkładania dokumentów i rzeczy mających znaczenie dla postępowania.

Podejrzanemu przysługuje prawo do przedłożenia z własnej inicjatywy funkcjonariuszowi postępowania przygotowawczego, prokuratorowi lub sądowi rzeczy i dokumentów mających znaczenie dla rozpatrzenia sprawy, albo zgodnie z odpowiednimi przepisami Kodeksu postępowania karnego – do złożenia funkcjonariuszowi postępowania przygotowawczego lub prokuratorowi wniosku o uzyskanie takich rzeczy i dokumentów.

9. Prawo do składania wniosków.

Podejrzanemu przysługuje prawo do złożenia funkcjonariuszowi postępowania przygotowawczego, prokuratorowi lub sędziemu śledczemu wniosków dotyczących postępowania przygotowawczego. Takie wnioski są rozpatrywane według właściwości oraz w trybie i terminie przewidzianym w Kodeksie postępowania karnego oraz innych aktach prawnych.

10. Prawo do złożenia wniosku o wyłączenie.

Podejrzanemu przysługuje prawo do złożenia wniosku o wyłączenie funkcjonariusza postępowania przygotowawczego, prokuratora, sędziego śledczego, adwokata, asystenta adwokata, tłumacza, eksperta i specjalisty na podstawie i w trybie przewidzianym w Kodeksie postępowania karnego.

Wniosek o wyłączenie powinien zostać zgłoszony i uzasadniony na piśmie.

O wyłączeniu tłumacza, eksperta lub specjalisty decyduje funkcjonariusz postępowania

przygotowawczego lub prokurator prowadzący postępowanie przygotowawcze. O wyłączeniu funkcjonariusza postępowania przygotowawczego decyduje prokurator. O wyłączeniu prokuratora, adwokata i asystenta adwokata decyduje sędzia śledczy. O wyłączeniu sędziego śledczego decyduje prezes sądu rejonowego /lit. *apylinkės teismo pirmininkas*/.

11. Prawo do zapoznania się z materiałami postępowania przygotowawczego.

Podejrzanemu oraz jego obrońcy przysługuje prawo do zapoznania się w każdej chwili z materiałami toczącego się postępowania przygotowawczego, z wyjątkiem danych uczestników procesu, przechowywanych odrębnie od pozostałych materiałów postępowania przygotowawczego, a także do sporządzenia podczas zapoznania się kopii materiałów postępowania przygotowawczego lub wypisów z nich.

Pisemny wniosek o zapoznanie się z materiałami postępowania przygotowawczego lub o sporządzenie podczas zapoznania się kopii materiałów postępowania przygotowawczego lub wypisów z nich powinien zostać złożony prokuratorowi. Prokurator może odmówić zapoznania się ze wszystkimi materiałami postępowania przygotowawczego lub ich częścią, także odmówić sporządzenia kopii materiałów postępowania przygotowawczego lub wypisów z nich, jeżeli zdaniem prokuratora takie zapoznanie się może zagrażać pomyślnemu przebiegowi postępowania przygotowawczego.

Prokurator nie może odmówić zapoznania się ze wszystkimi materiałami postępowania przygotowawczego, jeżeli postępowanie przygotowawcze już zostało zakończone i sporządza się akt oskarżenia.

W przypadku, gdy w stosunku do podejrzanego zostało zastosowane tymczasowe aresztowanie, prawo do zapoznania się z danymi postępowania przygotowawczego oraz prawo do sporządzenia kopii materiałów postępowania przygotowawczego lub wypisów z nich przysługuje jego obrońcy, a w razie rezygnacji z korzystania z obrońcy – podejrzanemu.

W ramach zapoznania się z materiałami postępowania przygotowawczego zabrania się sporządzania kopii materiałów postępowania przygotowawczego, jeżeli zawierają one: informacje dotyczące niepełnoletnich podejrzanych i pokrzywdzonych, życia prywatnego uczestników procesu, czynów przestępczych przeciwko wolności samostanowienia seksualnego i nietykalności osoby; dane zarejestrowane w protokołach dokumentujących czynności procesowe oraz w załącznikach do takich protokołów w przypadkach, gdy informacje zostały otrzymane z zastosowaniem sposobów i środków gromadzenia danych wywiadu kryminalnego w trybie ustalonym w Ustawie o wywiadzie kryminalnym Republiki Litewskiej bądź w fazie tajnych czynności postępowania przygotowawczego oraz w wyniku skorzystania przez prokuratora z prawa do zapoznania się z uzyskanymi informacjami w trybie przewidzianym w Kodeksie postępowania karnego; informacje stanowiące tajemnicę państwową, służbową, zawodową lub handlową. W takim przypadku zabrania się również sporządzania wypisów z materiałów postępowania przygotowawczego.

12. Prawo do składania zażaleń na działania oraz decyzje funkcjonariusza postępowania przygotowawczego, prokuratora lub sędziego śledczego.

Na czynności procesowe oraz postanowienia funkcjonariusza postępowania przygotowawczego przysługuje podejrzanemu zażalenie do prokuratora organizującego postępowanie przygotowawcze oraz nim kierującego. W razie nieuwzględnienia zażalenia przez prokuratora, na jego postanowienie przysługuje zażalenie do prokuratora nadrzędnego, natomiast na decyzję prokuratora nadrzędnego przysługuje zażalenie do sędziego śledczego.

Na czynności procesowe oraz postanowienia prokuratora przysługuje podejrzanemu zażalenie do prokuratora nadrzędnego. W razie nieuwzględnienia zażalenia przez prokuratora nadrzędnego, na jego postanowienie przysługuje zażalenie do sędziego śledczego.

Na czynności procesowe dokonywane przez sędziego śledczego oraz na wydane przez niego postanowienia, za wyjątkiem tych, które nie podlegają zaskarżeniu, przysługuje podejrzanemu zażalenie do sądu nadrzędnego w trybie ustalonym w Kodeksie postępowania karnego.

